

STANOWISKO FUNDACJI GREEN REV INSTITUTE

w związku z pracami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zmierzającymi do implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie.

W związku z prekonsultacjami zainicjowanymi przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (“UOKiK”, “Urząd”), a dotyczącymi dot. implementacji implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie (“**Prekonsultacje**”), jako Green REV Institute, operator koalicji Future Food 4 Climate (“*Fundacja*”, “*REV*”) niniejszym przedkładamy stanowisko Fundacji w przedmiocie pytań przedstawionych przez UOKiK w piśmie z dnia 6 listopada 2024 r.

I. Wprowadzenie

W dniu 12 listopada 2024 r. do Fundacji wpłynęła informacja dotycząca prowadzonych przez UOKiK Prekonsultacji dotyczących implementacji tzw. dyrektywy antygreenwashingowej¹ (“Dyrektywa”).

W piśmie Urzędu z dnia 6 listopada 2024 r. podkreślono cel Dyrektywy jakim jest: “wkład w rozwój unijnej gospodarki o obiegu zamkniętym i zielonej gospodarki poprzez umożliwienie konsumentom podejmowania świadomych decyzji o nabywaniu produktów w ramach zrównoważonej konsumpcji. Jej celem jest również wyeliminowanie nieuczciwych praktyk handlowych, które wprowadzają konsumentów w błąd, odwodząc ich od zrównoważonych wyborów konsumpcyjnych”.

REV wielokrotnie wskazywał, że zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym z wykorzystaniem narzędzi edukacji środowiskowej, pozostaje kluczowe dla podniesienia jakości życia w Polsce, wspierania i promowania świadomych wyborów żywnościowych czy też edukacji dla zrównoważonego systemu żywnościowego. Powyższe jednoznacznie pozytywnie wpływa na redukcję kosztów związanych z opieką zdrowotną, a jednocześnie pozwala skutecznie działać na rzecz zapobiegania chorobom przewlekłym, poprawiając produktywność i jakość życia ogółu społeczeństwa, a niezależnie - jakość i implementację polityk klimatycznych.

Jednym ze zjawisk mających jednoznacznie negatywny wpływ na budowanie tej świadomości jest greenwashing rozumiany jako praktyka formułowania przez przedsiębiorstwa nieuzasadnionych twierdzeń o ekologiczności oferowanych przez nie produktów oraz

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/825 z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie zmiany dyrektyw 2005/29/WE i 2011/83/UE w odniesieniu do wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej poprzez lepszą ochronę przed nieuczciwymi praktykami oraz lepsze informowanie (Tekst mający znaczenie dla EOG), PE/64/2023/REV/1, Dz.U. L, 2024/825, 6.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj>

prowadzonej przez nie działalności². Jest to przy tym mechanizm stosowany zarówno na etapie produkcji żywności, jak też jej dystrybucji oraz sprzedaży.

Świadomość istnienia oraz skali oddziaływania rzeczonych problemu, w tym wpływu greenwashingu na ubóstwo żywnościowe w Polsce - zarówno jakościowe jak i ilościowe - nadal prezentuje się na niezadowolającym poziomie. Jak wskazują badania:

1. jedynie nieco ponad 1/3 ankietowanych wie czym jest greenwashing,
2. połowa z nich (48 %), dostrzega prawidłowość, że reklamy są aktualnie przepełnione zbędnymi treściami ekologicznymi;
3. 7 na 10 ankietowanych popiera stwierdzenie, że “ekologiczne slogany wykorzystuje się jedynie w celach promocyjnych”;
4. dwie trzecie ankietowanych “zgadza się, że większość marek traktuje działania ekologiczne jedynie jako aktywność poprawiająca wizerunek”,
5. 6 na 10 ankietowanych “skarży się, że firmy przesadnie używają ekologii w swoich kampaniach marketingowych”³.

Stąd też, Fundacja jako podmiot, którego misją jest zmienianie i budowanie świata w szacunku dla człowieka, zwierząt i klimatu, działający na rzecz budowania odpornego i zrównoważonego systemu żywnościowego a jednocześnie świadomego społeczeństwa obywatelskiego, zdecydowała się przedłożyć własne stanowisko w ramach rzeczonych Prekonsultacji.

²

<https://www.europarl.europa.eu/topics/pl/article/20240111STO16722/zwalczanie-greenwashingu-jak-ue-reguluje-oswiadczenia-srodowiskowe>

³ <https://esgtrends.pl/raport-polacy-coraz-lepiej-rozpoznaja-greenwashing/>

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska

KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

II. Ustosunkowanie się do pytań UOKiK

1. *Czy Państwa zdaniem funkcjonują obecnie procedury/regulacje/programy, które można wykorzystać do wykazania uznanej wysokiej efektywności ekologicznej ogólnych twierdzeń dotyczących ekologiczności, o której mowa w dyrektywie 2024/825?*
 - a. *Jeżeli tak proszę o wskazanie takich procedur/regulacji/programów? Kto jest odpowiedzialny za tworzenie takich procedur/regulacji/programów? I kto je weryfikuje/zatwierdza? Jakie przepisy to regulują?*
 - b. *Jeżeli nie istnieją takie procedury, to czy należy je utworzyć? Jaki podmiot byłby odpowiedzialny za ich utworzenie, w jakiej formie, w jakim akcie prawnym?*

Odpowiedź REV

Odnosząc się do zasadniczej części pytania wskazać należy, że istnieją obecnie określone procedury, które potencjalnie mogą zostać wykorzystane do wykazania uznanej wysokiej efektywności ekologicznej ogólnych twierdzeń dotyczących ekologiczności, o której mowa w Dyrektywie 2024/825.

Przykładem takich procedur mogą być certyfikacje ekologiczne, jak np. ISO 14001, systemy ekoznaków, czy audyty ekologiczne przeprowadzane przez niezależne organizacje.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do systemów etykietowania wskazać należy na widoczne na polskim rynku produkty z rozpoznawalnymi na arenie międzynarodowej systemami etykietowania takimi jak

- niemiecki Błękitny Anioł będący międzynarodowym znak ekologicznym, który przyznawany jest produktom spełniającym rygorystyczne kryteria środowiskowe⁴;
- skandynawski Nordic Swan tj. system znakowania środowiskowego, który potwierdza, że produkt lub usługa spełnia określone wymagania środowiskowe⁵.

W polskich oraz unijnych realiach prawnych wskazać należy na:

- **Euroliść**, który oznacza że oznaczone nim produkty posiadają “certyfikat ekologiczny, wydawany przez jednostkę certyfikującą po dokonaniu kontroli w gospodarstwie ubiegającym się o miano „eko”. Dokument ten potwierdza spełnianie kryteriów, dotyczących produkcji ekologicznej i pochodzenia surowców, z których produkty zostały wytworzone”⁶;
- **Znak ekologiczny eko FSC** “oparty o Zasady, Kryteria i Wskaźniki Dobrej Gospodarki Leśnej”, który nadaje: “Rada FSC. Przyznaje się go drzewnym produktom leśnym, takim jak meble, pokrycia podłogowe, drzwi, okna, papier czy instrumenty muzyczne. Ponadto mogą go otrzymać także bezdrzewne produkty pochodzenia leśnego, np. syrop klonowy czy kauczuk”⁷;
- **EU Ecolabel** będący “dobrowolnym programem certyfikacji, ustanowionym przez Komisję Europejską w 1992 r. Jego celem jest zachęcanie Dostawców (producentów i usługodawców) do opracowania i wprowadzania na rynek wyrobów i usług przyjaznych dla środowiska, od momentu ich zaprojektowania do końca cyklu życia wyrobu. Kryteria oceny obejmują najbardziej znaczące oddziaływania na otoczenie, w szczególności wpływ na

⁴ <https://www.blauer-engel.de/en/blue-angel/our-label-environment>

⁵ <https://www.nordic-swan-ecolabel.org/official-nordic-ecolabel/>

⁶ <https://chpn.pl/eko/czym-jest-eurolicz/>

⁷ <https://ekologiczni.com.pl/certyfikat-fsc-jak-go-zdobyc/>

zmiany klimatyczne, różnorodność biologiczną, zużycie energii i zasobów, wytwarzanie odpadów, emisje i zanieczyszczenia oraz wykorzystywanie i uwalnianie substancji stwarzających zagrożenie”⁸. Właściwe w tym zakresie pozostaje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 27, str. 1 z późn. zm.). Wskazać jednocześnie należy, że to “Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. jest jednostką właściwą, notyfikowaną w Komisji Europejskiej, która w Polsce prowadzi proces oceny zgodności wyrobów i usług na oznakowanie ekologiczne EU Ecolabel”⁹;

- **znak ekologiczny EKO**, potwierdzający że określony wyrób spełnia wymagania środowiskowe¹⁰.

Wspomnieć też należy o mechanizmie jakim jest **Ocena cyklu życia (LCA)**, będąca metodologią: “określenia potencjalnego oddziaływania na środowisko naturalne danego wyrobu lub procesu, patrząc na cały cykl życia – od pozyskania i przetwarzania surowców naturalnych, poprzez ich transport, produkcję gotowego wyrobu, jego użytkowanie a skończywszy na ostatecznej likwidacji i utylizacji odpadów”¹¹.

Przechodząc do **norm i standardów** wspomnieć należy chociażby o ustanowionych przez Organizację Narodów Zjednoczonych, a opracowywanych przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO), normach ISO dotyczących systemów zarządzania środowiskowego, w tym w szczególności ISO 14001. Zgodnie z normą ISO 14001: “zarządzanie środowiskowe obejmuje również procesy poprzedzające i następujące po sobie, takie jak pozyskiwanie surowców, rozwój,

⁸ <https://www.gov.pl/web/klimat/europejskie-oznakowanie-eu-ecolabel>

⁹ <https://www.gov.pl/web/klimat/europejskie-oznakowanie-eu-ecolabel>

¹⁰ <https://www.pcbc.gov.pl/pl/uslugi/certyfikacja-wyrobow/kosmetyki/znak-ekologiczny-eko-2>

¹¹ <https://www.bureauveritas.pl/magazine/ocena-cyklu-zycia-lca-jaki-dokladnie-wplyw-na-srodowisko-ma-produkt>

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska

KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

magazynowanie i transport, aż po wykorzystanie i utylizację produktów i produktów ubocznych”¹².

Wspomnieć należy także o systemie **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme), który jest

“systemem certyfikacji środowiskowej UE, który działa zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1221/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego uczestnictwa organizacji we wspólnotowym systemie ek zarządzania i audytu (EMAS). EMAS skierowany jest do wszystkich rodzajów organizacji zainteresowanych wdrażaniem kompleksowych rozwiązań w zakresie ochrony środowiska, zarówno przedstawiciele firm, jak i instytucji niekomercyjnych (...) Wymagania EMAS zapewniają wytyczne, których przestrzegają organizacje, aby zorganizować swoje obowiązki w obszarze ochrony środowiska, zoptymalizować koszty, które ponoszą, oraz efektywnie zarządzać energią i zasobami. EMAS jest również niezawodnym systemem raportowania wpływu organizacji na środowisko, co ułatwia otwarty dialog z interesariuszami”¹³.

Konsekwencją powyższego jest pozyskiwanie **deklaracji środowiskowych EPD**, czyli dokumentów informujących o wpływie na środowisko dowolnego produktu w całym cyklu jego życia, sporządzone zgodnie z normami ISO 14040/14044, ISO 14025, PN-EN 15804 lub ISO 21930¹⁴. Są to dokumenty “z niezależną weryfikacją zgodności

¹² <https://www.dqsglobal.com/pl-pl/nauka/blog/zakres-normy-iso-14001-czego-wymaga-norma>

¹³ <https://www.gov.pl/web/gdos/about-emas>

¹⁴

<https://kpmg.com/pl/pl/blogs/home/posts/2023/07/deklaracja-srodowiskowa-wyrobu-epd-istotne-narzedzie-dla-branzy-budowlanej-esg-blog.html>

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska
KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

z odpowiednią normą (ISO 14025) przez operatora programu EPD (np. ITB - Instytut Techniki Budowlanej)¹⁵.

Użycie wskazanych narzędzi z perspektywy postanowień Dyrektywy, która skupia się na rzetelności i weryfikowalności twierdzeń środowiskowych, może wymagać pewnych zabiegów dostosowawczych.

2. *Jak Państwa zdaniem powinien wyglądać proces tworzenia realistycznych planów wykonania, o których mowa w dyrektywie 2024/285 w kontekście weryfikacji stosowania twierdzeń dotyczących ekologiczności oraz weryfikacji takich planów przez niezależnych ekspertów?*
 - a. *Kto może być niezależnym ekspertem weryfikującym realistyczne plany wykonania w rozumieniu przepisów dyrektywy 2024/825? Czy obecnie istnieją podmioty (osoby prawne lub osoby fizyczne), które mogłyby pełnić funkcję takiego eksperta?*
 - b. *Czy tacy eksperci powinni spełniać jeszcze inne kryteria niż wskazane w motywie (4) dyrektywy 2024/825? Jeśli tak to jakie?*
 - c. *Kto powinien wyznaczać takich ekspertów? Czy wskazane byłoby utworzenie „rejstru” lub „listy” takich ekspertów prowadzonego przez odpowiedni organ/podmiot, który weryfikowałby ich kwalifikacje albo przynajmniej sprawdzał czy spełniają niezbędne, minimalne kryteria? Wówczas przedsiębiorca wybierałby eksperta z listy prowadzonej przez właściwy organ/podmiot.*
 - d. *Który organ administracji lub podmiot byłby najbardziej właściwy do prowadzenia „listy niezależnych ekspertów”?*

15

<https://kpmg.com/pl/pl/blogs/home/posts/2023/07/deklaracja-srodowiskowa-wyrobu-epd-istotne-narzedzie-dla-branzy-budowlanej-esg-blog.html>

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska
KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

- e. *Czy eksperci powinni być w jakikolwiek sposób certyfikowani/weryfikowani przez odpowiednie instytucje? Jeśli tak to przez jakie? Czy w obecnym systemie prawnym funkcjonują już może podobne mechanizmy weryfikacyjne? Jeśli tak, to jakie? Czy można je dostosować do nowych wymogów?*
- f. *Które, w Państwa ocenie, obowiązujące regulacje prawne najlepiej nadają się do wprowadzenia przepisów dotyczących niezależnych ekspertów?*

Odpowiedź REV

Proces tworzenia realistycznych planów wykonania powinien uwzględniać takie czynniki/etapy jak: 1) ocena stanu wyjściowego; 2) ustalenie celów środowiskowych; 3) określenie środków realizacji tych celów; 4) opracowanie harmonogramu realizacji; 5) opracowanie i wdrożenie systemu monitorowania i raportowania postępów w realizacji założeń; 6) wdrożenie wewnętrznego systemu weryfikacyjnego.

Ad. a. - Niezależnym ekspertem, ekspertką powinien być podmiot posiadający fachową wiedzę w zakresie ochrony środowiska a także stosowne doświadczenie branżowe. Jednocześnie podmiot ten nie powinien posiadać interesu w weryfikowaniu realistycznego planu wykonania. Wskazać należy przede wszystkim na uznane autorytety naukowe i pracowniczki, pracowników naukowych. Względnie może być nim osoba, która posiada praktyczne doświadczenie w audytach środowiskowych.

Ad. b. - REV nie identyfikuje dodatkowych kryteriów poza znajomością specyfiki branży, w której działa przedsiębiorstwo - zarówno z perspektywy teoretycznej jak i praktycznej. Ekspert, ekspertka powinien być również zobowiązany do zachowania w tajemnicy informacji, w których posiadanie wszedł w związku z pełnieniem funkcji eksperckich.

Ad. c. - Prowadzenie rejestru niezależnych ekspertów i ekspertek jest jak najbardziej wskazane. Rozwiązanie to jest stosowane w odniesieniu chociażby do biegłych sądowych. Jakkolwiek jednak wybór osoby eksperckiej przez przedsiębiorstwo winien być zatwierdzony przez podmiot prowadzący rejestr, a to w celu wyeliminowania ryzyka powiązań istniejących między przedsiębiorstwem a niezależnym ekspertem, ekspertką.

Ad. d. - Rozważyć można Ministra Klimatu i Środowiska albo Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska.

Ad. e. - Z całą pewnością certyfikacja ekspertów i ekspertek zapewni wyższy poziom niezależności oraz zaufania do posiadanych przez nich kompetencji. Certyfikaty mogłyby być wydawane przez akredytowane jednostki certyfikujące.

Ad. f. - Potencjalnie wykorzystać można:

- Ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).
- Ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 215).

3. *Czy obecnie korzystają Państwo z jakichś sposobów/procesów stanowiących odpowiednik realistycznych planów wykonania, o których mowa w dyrektywie 2024/825? Czy są one weryfikowane przez ekspertów? Jeżeli tak proszę o krótki opis tych procesów weryfikacji.*

Odpowiedź REV

Nie. Green REV Institute jest niezależnym think tankiem i nie jest objęty zakresem dyrektywy.

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska
KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

4. *Czy znane są Państwu oznakowania dotyczące zrównoważonego charakteru, wpisujące się w definicję tego pojęcia w rozumieniu przepisów dyrektywy 2024/8257, które obecnie występują na rynku? Czy posiadają Państwo wiedzę na temat zasad, sposobu weryfikacji takich oznakowań? Czy są one certyfikowane i przez jakie podmioty?*

Odpowiedź REV

Do kwestii tej odniesiono się w odpowiedzi na Pytanie 1.

Tak jak wskazano, na rynku funkcjonuje wiele oznakowań ekologicznych dotyczących zrównoważonego rozwoju w tym m.in. Forest Stewardship Council (FSC), Energy Star, Carbon Trust Standard, Marine Stewardship Council (MSC).

Niemniej jednak najdonioślejsze znaczenie przypisać należy:

- ustanowionemu przez Komisję Europejską EU Ecolabel. Wskazać należy że “Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A. jest jednostką właściwą, notyfikowaną w Komisji Europejskiej, która w Polsce prowadzi proces oceny zgodności wyrobów i usług na oznakowanie ekologiczne EU Ecolabel”¹⁶;
- logo unijnego rolnictwa ekologicznego jakim jest Euroliść.

Tak jak sygnalizowano, użycie wskazanych narzędzi z perspektywy postanowień Dyrektywy, która skupia się na rzetelności i weryfikowalności twierdzeń środowiskowych, może wymagać pewnych zabiegów dostosowawczych.

¹⁶ <https://www.gov.pl/web/klimat/europejskie-oznakowanie-eu-ecolabel>

5. *Czy Państwa zdaniem funkcjonują obecnie programy oceny zgodności, które można wykorzystać do weryfikacji oznakowań dotyczących zrównoważonego charakteru w systemie certyfikacji, o którym mowa w dyrektywie 2024/825? Jeżeli tak proszę o wskazanie takich programów. Kto jest odpowiedzialny za tworzenie takich programów? I kto je weryfikuje/zatwierdza? Jakie przepisy to regulują?*

Odpowiedź REV

Do kwestii tej odnieść można odpowiedź REV przedstawioną w ramach Pytania 1 oraz 4.

Z uwagi na stosunkowo nowy charakter Dyrektywy nie można zakładać, że funkcjonują obecnie programy oceny zgodności, które byłyby w stu procentach dopasowane do jej założeń oraz wytycznych.

Niemniej jednak, powyższe nie oznacza aby rozwiązania funkcjonujące aktualnie w obrocie były zupełnie niezdatne do wykorzystania do weryfikacji oznakowań dotyczących zrównoważonego rozwoju.

Wskazać należy na systemy certyfikacji wspomniane już na wstępie oraz w pytaniu poprzedzającym, w tym w szczególności na:

- **EU Ecolabel** (opisany szerzej powyżej). Właściwym aktem prawnym pozostaje w tym zakresie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 27, str. 1 z późn. zm.);
- **EMAS**;
- systemy certyfikacji zrównoważonego rozwoju **ISO 14001**.

6. Czy Państwa zdaniem nowe programy oceny zgodności służące do weryfikacji oznakowań dotyczących zrównoważonego charakteru w systemie certyfikacji zgodnie z dyrektywą 2024/825 powinny być przyjęte dla każdej branży z osobna czy powinien zostać ustanowiony jeden ogólny program zgodności dla całego rynku?
- Jeśli właściwe byłoby ustanowienie jednego ogólnego programu zgodności, to kto w Państwa ocenie byłby właściwy do jego opracowania?
 - W jakiej formie należałoby ustanowić taki program? Zalecenia? Wytyczne? Rozporządzenie? Ustawa? Jeśli rozporządzenia lub ustawa to który organ administracji powinien być odpowiedzialny za procedowanie takich zmian i w której ustawie?
 - Jeżeli dla każdej branży z osobna, to proszę o wskazanie w jakiej formie i kto powinien opracować takie programy?
 - Czy Państwa zdaniem programy oceny zgodności powinny być tworzone przez podmioty publiczne czy prywatne? Czy w modelu hybrydowym (prywatne i publiczne)? Czy obecnie istnieją podmioty (publiczne lub prywatne), które mogłyby utworzyć takie programy? Jeśli tak, proszę wskazać te podmioty i formę, w jakiej mogłyby być tworzone.

Odpowiedź REV

Nowe programy oceny zgodności służące do weryfikacji oznakowań dotyczących zrównoważonego charakteru w systemie certyfikacji zgodnie z dyrektywą 2024/825 **powinny być przyjęte dla każdej branży z osobna.**

Przemawia za tym przede wszystkim konieczność uwzględnienia specyfiki poszczególnych branż co w sposób bezpośredni przełożyć się może na wyższą skuteczność i precyzję regulacji. Trudno bowiem wyobrazić sobie jednolite programy oceny zgodności chociażby dla rolnictwa oraz branży budowlanej.

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska
KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

Do rozważenia pozostaje wypracowanie modelu hybrydowego, który łączyłby pewne normy ogólne wraz z rozwiązaniami szczegółowymi, dostosowanymi do konkretnych sektorów gospodarki.

W takiej sytuacji zarówno program ogólny jak i programy sektorowe mogłyby zostać opracowane na poziomie centralnym w formie rozporządzenia wykonawczego do ustawy.

Odnosząc się do ostatniego z pytań REV wskazuje, że programy te winny być tworzone w modelu mieszanym tj. przez podmioty publiczne aczkolwiek z udziałem podmiotów prywatnych, co gwarantuje instytucja opiniowania projektów aktów prawodawczych przez poszczególne organizacje pozarządowe czy też branżowe.

7. *Jakie/jak, w Państwa ocenie, duże nakłady lub inwestycje będą konieczne, żeby zaadaptować się do wymogów zawartych w dyrektywie 2024/825 – certyfikacji, wykazania uznanej wysokiej efektywności ekologicznej, tworzenia realistycznych planów wykonania i weryfikacji przez niezależnego eksperta? Czy konieczna będzie modyfikacja opakowań lub samych produktów? Czy konieczna będzie zmiana innych elementów przedsiębiorstwa np. procesu technologicznego, marketingu, strategii (jakich)?*

Odpowiedź REV

Doświadczenie Fundacji pozwala zakładać, że dostosowanie się do wymogów Dyrektywy będzie wymagało od przedsiębiorstw szeregu niezbędnych inwestycji i zmian organizacyjnych, przy czym ich dokładny rodzaj, przedmiot, zakres czy też kapitałochłonność będą zależały od wielu czynników takich jak branża, w której funkcjonuje przedsiębiorstwo, wielkość przedsiębiorstwa oraz skala prowadzonej przez nie działalności czy wreszcie stopień obecnego zaangażowania w zrównoważony rozwój.

Możliwe nakłady obejmują:

- certyfikację (w tym koszty związane z wdrożeniem procedury certyfikacyjnej, dostosowaniem produktów do wymogów określonych certyfikatami czy wreszcie modyfikację opakowań tychże);
- wykazanie wysokiej efektywności ekologicznej (w tym koszty związane z wdrożeniem analizy cyklu życia produktów, czy też poniesione celem modernizacji technologicznych umożliwiającą poprawę efektywności energetycznej, redukcję emisji i śladu węglowego),
- przygotowanie realistycznych planów wykonania (w tym koszty związane z wynagrodzeniem i zatrudnieniem ekspertów, ekspertek oraz implementacją względnie integracją systemów zarządzania środowiskowego takich jak ISO 14001);
- potencjalne inwestycje w proces technologiczny, marketing i strategię przedsiębiorstwa (w tym koszty związane z modernizacją linii produkcyjnych);
- korzystanie z usług zewnętrznych ekspertów, ekspertek oraz firm eksperckich oraz akredytowanych specjalistów i jednostek certyfikujących;
- przekształcenie strategiczne przedsiębiorstwa poprzez skierowanie go na planowanie działań ekologicznych, co wiązać może się z zarządzaniem łańcuchami dostaw.

8. *Czy znane są Państwu dobrowolne standardy rynkowe i dobrowolne standardy publiczne dotyczące zielonych i zrównoważonych obligacji, o których mowa w motywie (7) dyrektywy 2024/825, a które nie są uznawane za oznakowania dotyczące zrównoważonego charakteru? Proszę o wskazanie takich standardów.*

Odpowiedź REV

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska
KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

Dobrowolne standardy rynkowe:

1. Green Bond Principles (GBP) - są to niewiążące wytyczne dotyczące procesu emisji Zielonych Obligacji powstałe z inicjatywy International Capital Market Association (ICMA)¹⁷;
2. Climate Bonds Standard (CBS), opracowany przez Climate Bonds Initiative (CBI), który skupia się na spełnianiu standardów przedemisyjnych i poemisyjnych¹⁸;
3. Sustainability Linked Bond Principles (SLBP), również stworzone przez ICMA, obejmujące obligacje, których emitenci zobowiązują się do poprawy swoich wyników w zakresie zrównoważonego rozwoju¹⁹.

Dobrowolne standardy publiczne:

1. EU Green Bond Standard (EuGB), instrument dobrowolny i opracowany przez Komisję Europejską i dotyczący zielonych obligacji²⁰.
9. *Czy posiadacie Państwo ogólne analizy, raporty rynkowe, opracowania dotyczące ekologii, zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska, które dotyczą kwestii uregulowanych w dyrektywie 2024/825 i które można wykorzystać przy implementacji tej dyrektywy?*

¹⁷ <https://www.icmagroup.org/assets/documents/regulatory/green-bonds/translations/2018/polish-gbp2018-06.pdf>

¹⁸ <https://cowprawiepiszczy.com/2021/11/zielone-obligacje-cz-i-definicja-i-najpopularniejsze-standardy/>

¹⁹

<https://www.icmagroup.org/assets/documents/Sustainable-finance/2024-updates/Sustainability-Linked-Bond-Principles-June-2024.pdf>

²⁰ Szerzej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0391>

kontakt@greenrev.org | Giordana Bruna 34 / skrytka 5, 02-523 Warszawa, Polska

KRS 0000521182 | NIP 5213677634 | REGON 147376122

Odpowiedź REV

Tak, poniżej:

- https://futurefood4climate.eu/wp-content/uploads/2024/06/pbt_safeandjust_Polish_21x297_30052024.pdf Polska wersja raportu Safe and Just. Plant Based Treaty
- https://futurefood4climate.eu/wp-content/uploads/2024/09/strategic-dialogue-report-2024_en.pdf Strategiczny Raport dla Przyszłości Rolnictwa UE
- <https://futurefood4climate.eu/wp-content/uploads/2024/01/Meat-Us-Half-Way-Raport-PL.pdf> Raport dot. działania sieci handlowych w Polsce: Żabka, Dino, Kaufland, Biedronka, Lidl (Green REV Institute 2023)
- https://futurefood4climate.eu/wp-content/uploads/2023/01/ui883g-SWD_2023_4_1_EN_document_travail_service_part1_v2.pdf Drivers of food security
- <https://changingmarkets.org/report/feeding-us-greenwash-an-analysis-of-misleading-claims-in-the-food-sector/> Changing Markets Foundation 2023
- <https://futurefood4climate.eu/stanowiska/rekomendacje-dot-zrownowazonego-systemu-zywnosciowego/> Rekomendacje Green REV Institute, wypracowane w ramach paneli eksperckich, 2023